

מחטבחה של מחפלת

מתכונים לחיים טובים יותר

עלון 81 יד סיון תשע"ח 28.05.18

בין המילים (או ה'מילים')

חזרתי מחו"ל היישר לתוך ההכנות לשבת וחג, לכן החזרה לשגרה התעכבה. לקראת סוף השבוע חליתי, והיום, יום ראשון, אני מוצאת את היכולת לעבד את ההתרשמויות מהנסיעה להתיישב כתוב. הנושאים: רשמים ותובנות מהטיסה. קשר לחג השבועות, ולסיום מטפורה בנושא ה'וויז'.

זווית אישית

ביום האחרון, באוטובוס לשדה התעופה, טוביה ישב במושב האחורי, שר, ולפעמים אף קם לרקוד. בין לבין הוא חלק אתנו מילות פרידה 'שימו לב למי שיושב לידיכם ותנו לו את מה שהוא זקוק, אחר כך הבחינו בזה שיושב לידי ועשו ג"כ כן, המשיכו להתבונן בבא אחריו ונסו לתת גם לו, וכך הלאה עד שבסוף תגיעו אלי, ותצליחו להתייחס גם לאחד כמוני...

תודה לך טוביה, כמה הרבה לימדת אותי, פתחת את עיני לראות עד כמה ארוכה הדרך שעלי לעבור בהבנת המשנה באבות (פרק ד, משנה ג): 'אל תהי בז לכל אדם... אין לך אדם שאין לו שעה...' איך אני מוחקת במחי סטיגמה אחת אנשים יקרים ומלאים כל טוב, רק בגלל העובדה שהם שונים ממני.

דוגמא נוספת: 'המחלה היא מתנה', אמרה לי אתי, צעירה חילונית שעל פניו אין בינה לביני דבר משותף. 'לפניה הייתי מחוקה, פעלתי כרובוט מכוח האינרציה, עשיתי דברים כמו כולם בלי לבחור. המחלה לימדה אותי מי אני ולמה אני מסוגלת, הכריחה אותי לבנות זוגיות אמיתית, גרמה לבני להתבגר ולקבל אחריות'. כמה מְחִכים, איזה אומץ.

מצאתי את עצמי שוב ושוב בדיאלוגים מרתקים כמעט עם כל מי שהיה בד' אמותי, ונִשְׁאֲבֵתִי לעולמם. אם זה הצלם מהטלוויזיה שליווה את הטיוול כדי להכין

סרט תדמית, או אחד המתנדבים הרבים, ויתר ההורים.

הדבר הנוסף שלמדתי בנסיעה הוא עד היכן מגיעה הנכונות ויכולת הנתינה. בכל פעם שחשבתי שראיתי שיא, הוא נשבר ונעקף עם איזו הענקה מדהימה אחרת.

ההורים התארחו אצל 'משפחות מאמצות' מקומיות. ארוחות הבוקר וחלק מארוחות הערב נערכו אצל משפחה אחת כשראש המשפחה מלווה את הטיוולים בכל יום. כפרפראזה על הביטוי 'ונפשי כעפר לכל תהיה' הבית כולו נפתח לצרכי ארבעים חברי

עוד לפני הטיסה, ניסיתי להבין למה אני בעצם נוסעת. הרי אירופה לא מעניינת אותי, כמעט בכל המקומות המיועדים כבר הייתי. חשבתי שאולי זו הזדמנות לצבור חוויות שונות ולקבל תובנות. הסיבה שנייה הייתה לנוח, או נכון יותר לומר, להיות פסיבית, להיות מודרכת בלי להיות חייבת לקחת אחריות. ואכן, כך הצגתי את עצמי במפגש הראשון 'כאשתו של ברוך'.

אולי אקדים מספר מילים על הקבוצה אליה התלוונו. מדובר בארגון 'זיכרון מנחם' שמסייע לילדים חולים ולהוריהם. הנסיעה הזו נועדה להורים לחוד, בכדי לאפשר להם אוורור, מנוחה, וצבירת חוויות חיוביות. בעלי מנחה את הקבוצה הירושלמית וכך הצטרפנו גם אנו לטיול.

הנכונות לחוות דברים באופן אחר אפשרה לי להתאמת עם נושא הסטיגמות. והרצון לא להיות מעורבת כשל, כי נשאבתי לזה בעל כורחי, אבל בסופו של דבר הרווחתי. ואסביר:

כולנו מקטלגים אנשים באופן אוטומאטי, מבט אחד מספיק כדי להחליט מי המאושר שיצליח לעבור את משוכת הפרמטרים המסננים, ויזכה לקבל מאתנו התייחסות ותשומת לב. בטיול הזה, להפתעתי הגמורה, גם אנשים שבדרך כלל אין להם שום סיכוי לחדור ללבי, נכנסו בדרך המלך.

דמיינו למשל את טוביה (השם והתיאור בדויים, כמובן) אדם מרושל, ממוצא פרסי, צולע, עילג, שמן, שיניים חסרות. כבר ביום הראשון לאחר ביקור באחד מארמונות המלכה הוא חלק עם הקבוצה תובנה: 'דמיינתי שהמלכה משתפת אתנו בסיור, ובזמן שכולם מתפעלים מהעושר הרב, היופי, והרחבות, היא חושבת על היום שהיא כבר לא תהיה ביו החיים, וכל העושר העצום הזה יעבור ליורשיה, וישנה אפשרות שהיא כלל איננה שמחה במי שיקבל את כל זה'.

השולחן מוכן לסעודה שלישית לפני עריכת האוכל

הקבוצה. וכשאני אומרת נפתח, אני מתכוונת הארונות, המקררים, והמטבח על כל תכולתם. כל משאלה נענתה בחפץ לב, לכל בקשה הגיבו בחיוך. בנוסף לארוחת המלכים שהוגשה, חולקו שקיות ניילון כדי לקחת צידה למשך היום. ולא שהיה בכך צורך, כיון שבנסיעה חולקו ארגזים של עוגות, מגשי פירות, בקבוקי שתייה, ממתקים, ושאר הפתעות אישיות למיניהן.

שאלתי את ראש המשפחה מה קורה עם העסק שלו בשמונה ימים של ליווי אינטנסיבי שכזה, הוא לא אמר מילה, רק הצביע כלפי מעלה...

כל מילה מיותרת.

אספקלריה יהודית

וייחן ישראל מול ההר. כך ניתנה התורה. כשכולם, על אף השונות שלהם, עם שמירה על התכונות והמאפיינים

המיוחדים, הבינו שיש לכל אחד תפקיד שתורם ומאפשר את קבלת התורה. ולא די רק בקבלת השונה, אלא מתוך תחושת כבוד והערכה אמיתיים לאחר.

הרב משה שפירא זצ"ל בשיעורו על פרשת נשא אומר: מיד בתחילת הפרשה של מתן תורה, בפסוק הראשון נאמר: "בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני". ובהמשך: "ויסעו מרפידים, ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר, ויחן שם ישראל נגד ההר". וברש"י: לא היה צריך לכתוב אלא 'ביום ההוא', מהו 'ביום הזה', שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו נתנו היום.

תמוה, הרי ביום הזה עדיין לא נאמר להם שום דבר תורה, רק יומיים אחר כך התחילו לדבר איתם. אך הפירוש הוא, שבפעולה זו כלל ישראל שייך את עצמם למעמד מקבלי תורה. במעשה החניה מול ההר כאיש אחד ובלב אחד היה ה"קרבנו לפני הר סיני", שאנו אומרים ע"ז אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו. וכך בכל יום ובכל שנה קבלת התורה מתאפשרת רק על ידי התאחדות הגופים והלבבות.

שמואל, נכדי, שאל בשולחן החג: היה צריך לכתוב אעשה ואשמע, כל אחד אחראי על עצמו, איך הוא יכול לדעת שגם האחרים מוכנים לעשות? שאל וענה: לכל אחד מובן שזהו דבר כל כך, ופשוט א"כ שגם האחרים יסכימו.

מדור אקטואליה - ווייז כמטפורה

העלו לרגע בדמיונכם נהג שנוסע ללא תוכנית ווייז. המסכן, אינו יכול לצפות מה יקרה ברגע הבא, ולכן הוא עסוק בחיפוש תגובה מיידית הולמת למצבים בהם הוא נתקל. במערכת ההפעלה של ווייז ישנו היזון הדדי, היא מספקת לפרט את צרכיו, תוך כדי שהוא נותן היזון חוזר.

מה הופך את ווייז לפופולרית כל כך ברחבי העולם? מלבד הפונקציה הבסיסית שהיא ממלאת, דיווח מקיף ושוטף על מצב התנועה בכביש, ווייז פיצחה את ניצול כוח ההמון. היא מספקת לא רק נתונים על דרכי הגעה ואמצעי שיטור, או אפשרות לתכנון זמן נסיעה, ווייז יצרה אחוות נהגים על הכביש. תחושה שבה כולנו שותפים לאיכות הנסיעה, הקצרה והחסכונית ביותר.

עצם ההתחברות למערכת חושפת את הרכב שלך על פני הכביש, פעולה שבאופן אוטומטי מספקת מיקום, קצב נסיעה, ואם תרצה, גם דיווחי תנועה נוספים. כלומר - כשאתה נותן, כולם, ואתה בתוכם, מקבלים.

אולי יצא לכם להשוות הוראות משני פלאפונים שונים, התוכנה יכולה לשלוח אחד בדרך שונה מהאחר. למה זה קורה? ווייז לא רק מנווט, אלא גם מנהל תחבורה כלל ארצי. אם ווייז ישלח את כולם בדרך הקצרה ביותר, היא תהפוך במהרה לדרך הארוכה והפקוקה ביותר. לכן הוא שולח כל אחד מאתנו ליעדו בדרך אחרת, כשהעיקרון המנחה הוא השמירה על האיזון הכללי. לשם כך הוא יכול להאריך לאחד את הדרך, אך עדיין להביאו ליעדו בזמן הקצר ביותר יחסית - עברו ועבור כל האחרים.

בחשיבה מערכתית מעין זו כל פרט מקבל את צרכיו הבסיסיים, ומספק למערכת את כל הדרוש לה. בדומה, בגוף האדם, כל תא מכיל את המידע שקיים בכל התאים, אבל מתפתח על פי תפקידו במערכת. בתא העין, למשל, מוצפן המידע הגנטי שקיים גם בתא של מערכת העצבים, הלב, ועוד, אבל מתוקף תפקידו לשרת את הראייה, הוא מפתח את הפונקציות הרלוונטיות לו בלבד.

תא בריא ייקח מהגוף רק את מה שהכרחי לצורך תפקודו, ולא יותר מכך, ויתרום את שלו לתועלת הגוף הכללי.

והנמשל, כשחיים ללא 'תוכנית על', ללא מסלול מחושב מראש, ללא בחירת יעדים, וללא התחשבות בכלל, אנו עסוקים בחיפוש תגובות אימפולסיביות לגירויים המופיעים באופן אקראי.

מה שעלול להוביל אותנו לנסוע בדרכים ארוכות, מסורבלות או הפקוקות ליעדנו.